Lieta Nr.C29 5532 14

C-5532/14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 11.augustā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese Sanita Rūtenberga,

ar tiesas sēžu sekretāri Ievu Ozoliņu,

piedaloties prasītājai /pers. A/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 11.aprīlī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 26.septembrī tika reģistrēta pušu laulība, kas tika šķirta 2013.gada 26.septembrī. /dzimšanas datums/ir dzimusi pušu meita /pers. C/. 2013.gada 27.augustā puses noslēdza vienošanos par nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām un bērna uzturlīdzekļiem, laulāto kopīgās mantas sadali. Vienošanās 3.3.apakšpunktā noteikts, ka bērna ikdienas aizgādību īstenos prasītāja, jo bērna dzīvesvieta tiek noteikta pie prasītājas. Vienošanās 3.5.apakšpunktā noteikts, ka atbildētājs katru mēnesi maksā prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam 100 LVL mēnesī, bet ne mazāk kā Latvijas Republikas likumos un citos normatīvajos aktos noteiktā minimālā apmērā. Vienošanās 3.6.apakšpunktā noteikts, ka /pers. B/ maksā vienošanās 3.5.apakšpunktā noteiktos uzturlīdzekļus bērna uzturam, sākot ar pušu laulības šķiršanas brīdi līdz katra mēneša 15.datumam. Nepilngadīgais bērns atrodas prasītājas ikdienas aprūpē. Atbildētājs nav samaksājis prasītājai līgumā paredzēto uzturlīdzekļu summu 453 EUR apmērā par laiku no 2013.gada oktobra līdz 2014.gada martam. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punkta, 1760.panta un 1765.panta pirmās daļas nosacījumiem par parāda samaksas nokavējumu atbildētājam ir jāmaksā likumiskie procenti, kuru apmērs ir 27,18 EUR. Prasītājas izdevumi bērna uzturam ir vidēji 425 EUR mēnesī. Atbildētāja pienākums ir maksāt uzturlīdzekļus bērna uzturam 142,29 EUR mēnesī. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļu parādu 453 EUR, likumiskos procentus 27,18 EUR un piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam 142,29 EUR katru mēnesi līdz brīdim, kad bērns pats sevi spēs apgādāt; noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179., 1587., 1590., 1652.pantu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka /pers. B/ atzīst celto prasību, vēlas veikt parāda samaksu pa daļām.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja un paskaidroja, ka atbildētājs nepildīja vienošanos un nemaksāja uzturlīdzekļus bērna uzturam pilnā apmērā. Atbildētājs veic uzturlīdzekļu maksājumus vidēji 80 EUR mēnesī. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļu parādu 453 EUR, likumiskos procentus 27,18 EUR un piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam 142,29 EUR katru mēnesi; noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Atbildētājs tiesas sēdē neieradās, lai gan par tiesas sēdi atbildētājam tika paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas nosacījumiem, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu. Civillieta tika izskatīta bez atbildētāja piedalīšanās saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas dalībnieka paskaidrojumus un civillietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka celtā prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar dzimšanas apliecību /dzimšanas datums/ir dzimusi /pers. B/ un /pers. A/ meita /pers. C/.

(lietas 12.lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 178.panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu; šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt; strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Šā panta otrajā daļā noteikts, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Šā panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesas sēdē noskaidrots, ka nepilngadīgais bērns /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā. Prasītājai ir nepieciešami līdzekļi bērna ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanai, bērna kopšanai un izglītošanai.

Atbildētājam ir pienākums piedalīties nepilngadīgā bērna /pers. C/ ikdienas uzturēšanā, dodot katru mēnesi uzturlīdzekļus prasītājai bērna uzturam.

2013.gada 27.augustā starp /pers. B/ un /pers. A/ noslēgta vienošanās par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un laulāto kopīgās mantas sadali. Vienošanās 3.3.apakšpunktā noteikts, ka bērns /pers. C/ dzīvo kopā ar māti /pers. A/, kura īsteno ikdienas aizgādību pār bērnu; 3.5.apakšpunktā noteikts, ka /pers. B/ katru mēnesi maksā /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna uzturam 100 LVL mēnesī, bet ne mazāk kā Latvijas Republikas likumos un normatīvajos aktos noteiktā minimālā apmērā; 3.6.apakšpunktā noteikts, ka uzturlīdzekļi jāmaksā, sākot ar pušu laulības šķiršanas brīdi līdz katra mēneša 15.datumam, pārskaitot naudas līdzekļus uz /pers. A/ bankas kontu.

(lietas 13.-15.lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod tiesību atkāpties no līguma.

Pušu laulība šķirta 2013.gada 26.septembrī, par ko zvērināta notāre Kristīne Višinska ir izdevusi laulības šķiršanas apliecību ar reģistra numuru 9467. (lietas 10.-11.lapa)

Par laiku no 2013.gada oktobra līdz 2014.gada martam atbildētājam bija jāmaksā uzturlīdzekļi bērna uzturam 853,74 EUR (600 LVL) apmērā. Atbildētājs ir samaksājis uzturlīdzekļus bērna uzturam 400,74 EUR apmērā, ko apliecina prasītājas iesniegtais akciju sabiedrības „Citadele banka" konta izraksts. (lietas 23.-28.lapa) No atbildētāja par labu prasītājai jāpiedzen uzturlīdzekļu parāds 453 EUR.

Tā kā atbildētājs neveic maksājumus bērna uzturam pilnā apmērā atbilstoši vienošanās nosacījumiem, bērna interesēs ir piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus tādā apmērā, kā puses ir rakstveidā vienojušās, tas ir, 142,29 EUR (100 LVL) mēnesī, jo atbildētājs nav lūdzis atzīt 2013.gada 27.augustā starp pusēm noslēgto vienošanos par spēkā neesošu vai samazināt uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturam. Maksājamo uzturlīdzekļu apmērs nedrīkst būt mazāks par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas noteikts Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā „Bērnu tiesību aizsardzības likuma" 6.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, kā arī tā paša likuma 10.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem (atbilstošs uzturs, apģērbs, pajumte), kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību.

Uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai, jo pēc pilngadības sasniegšanas bērnam ir prasības tiesības pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu gadījumā, ja bērns nevar pats sevi apgādāt. Ja pušu mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteiktā uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.panta noteikumiem ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas

vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaur arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai likumiskos nokavējuma procentus 27,18 EUR, jo atbildētājs nav veicis uzturlīdzekļu maksājumus 453 EUR apmērā, sākot no 2013.gada oktobra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 1.punktu prasībās par par naudas piedziņu prasības summa ir piedzenamā summa.

Celtās prasības summa sastāv no 1707,48 EUR (142,29 EUR x 12 mēneši) un piedzenamās summas 480,18 EUR, kopā 2187,66 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu no atbildētāja valsts ienākumos jāpiedzen valsts nodeva 322,25 EUR.

Prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai jāpiedzen tiesas izdevumus 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs pilnībā neizvairās no uzturlīdzekļu došanas pienākuma un maksā katru mēnesi prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam vidēji 80 EUR mēnesī, tiesa neatzīst par nepieciešamu noteikt sprieduma nekavējošu izpildīšanu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189., 190., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) uzturlīdzekļus 2012.gada 15.februārī dzimušās meitas /pers. C/ uzturam 453 EUR par laiku no 2013.gada oktobra līdz 2014.gada martam, likumiskos nokavējuma procentus 27,18 EUR, tiesas izdevumus 4,70 EUR, kopā 484,88 EUR.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) uzturlīdzekļus 2012.gada 15.februārī dzimušās meitas /pers. C/ uzturam ik mēnesi 142,29 EUR, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no 7 gadu vecuma sasniegšanas, sākot no 2014.gada 11.aprīļa līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/ valsts nodevu 322,25 EUR valsts ienākumos.

Valsts nodeva maksājama: saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELL V 22, konta Nr.LV 55 TREL 1060 1909 11200, maksājuma mērķis – valsts nodeva lietā Nr.C-5532/14, maksājuma dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga